

Dosarul nr. 2ra-1228/21

Prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Centru (jud. Z. Talpalaru)

Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud. N. Budăi, I. Cotruță, V. Mihaila)

ÎNCHEIERE

22 septembrie 2021

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție,

în componența:

Președintele completului, judecătorul
Judecătorii

Svetlana Filincova
Iurie Bejenaru
Galina Stratulat

examinând admisibilitatea recursului declarat de Maria Țărnă, reprezentată de
avocatul Serghei Mocanu,

în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Maria Țărnă
împotriva Doinei Neaga cu privire la repararea prejudiciului material și moral,
împotriva deciziei din 03 iunie 2021 a Curții de Apel Chișinău,

c o n s t a t ă:

La 21 septembrie 2017, Maria Țărnă, reprezentată de avocatul Serghei Mocanu, a depus cerere de chemare în judecată împotriva Doinei Neaga, solicitând încasarea prejudiciului material cauzat prin infracțiune în sumă de 700 de euro și cheltuielile de judecată pentru asistență juridică în mărime de 5000 de lei, a prejudiciului moral în sumă de 30000 de lei.

În motivarea acțiunii, reclamanta a invocat că, aproximativ la sfârșitul lunii august 2015, în urma acțiunilor ilegale ale Doinei Neaga, a fost nevoită să-i transmită suma de 100 de euro, iar în luna septembrie 2015-suma de 200 de euro. Ulterior, la 03 noiembrie 2015 în urma acțiunilor ilegale ale pârâtei de estorcare, i-a mai transmis suma de 250 de euro, din spusele pârâtei, pentru a o transmite procurorului care conducea urmărirea penală. La data de 05 noiembrie 2015 i-a transmis suma de 150 de euro, la fel, din spusele pârâtei, pentru a o transmite procurorului care conducea urmărirea penală.

Pentru acțiunile ilegale, Doina Neaga a fost condamnată de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 326 alin. (3) lit. a) Cod penal. Astfel, prin sentința din 31 martie 2016 a Judecătoriei Buiucani, mun. Chișinău, irevocabilă, emisă în procedura prevăzută de art. 364/1 Cod de procedură penală, Doina Neaga a fost recunoscută vinovată de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 326 alin. (3) Cod penal și i-a fost stabilită o pedeapsă sub formă de amendă în mărime de 60000 de lei, cu privarea de dreptul de a deține funcții publice pe un termen de trei ani.

Reclamanta a afirmat că, prin acțiunile ilegale ale pârâtei, i-a fost cauzat un prejudiciu material în sumă de 700 de euro. La fel, prin acțiunile criminale ale Doinei Neaga, i-au fost cauzate suferințe psihice și psihologice enorme, pentru ce urmează a-i fi reparat prejudiciul moral, estimat la suma de 30000 de lei.

Prin hotărârea din 20 noiembrie 2020 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, s-

a admis parțial cererea de chemare în judecată depusă de Maria Țărnă și s-a încasat de la Doina Neaga în beneficiul Mariei Țărnă cu titlu de prejudiciu material, suma de 700, 00 de euro, echivalentul în lei moldovenești conform cursului oficial stabilit de BNM la data executării hotărârii și cu titlu de prejudiciu moral suma de 3000,00 lei; în rest cererea de chemare în judecată înaintată de Maria Țărnă împotriva Doinei Neaga a fost respinsă.

Prin decizia din 03 iunie 2021 a Curții de Apel Chișinău s-au respins cererile de apel depuse de Maria Țărnă, reprezentată de avocatul Serghei Mocanu și Doina Neaga, reprezentată de avocatul Ion Cernolev și s-a menținut hotărârea din 20 noiembrie 2020 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru.

În consolidarea soluției, instanța de apel a considerat că, temeinic și legal prima instanță a admis pretenția reclamantei cu privire la repararea prejudiciului material cauzat prin infracțiune estimat la suma de 700 de euro, ce constituie suma de bani transmisă Doinei Neaga, ofițer de urmărire penală în cadrul Inspectoratului de Poliție Buiucani.

Instanța de apel redând conținutul prevederilor art. 1416 alin. (1) și (2) Codul civil, în vigoare până la 01 martie 2019, art. 1422 alin. (1) Codul civil, în vigoare până la 01 martie 2019, art. 1423 alin. (1) și (2) Codul civil, în vigoare până la 01 martie 2019, precum și reiterând că, în termenii Convenției Europene pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, prejudiciul moral, se exprimă prin necesitatea ca partea vătămată să primească o satisfacție echitabilă pentru prejudiciul moral suferit. Cuantumul despăgubirilor trebuie stabilit astfel încât acesta să aibă efect compensatoriu și nu trebuie să constituie nici sume excesive pentru autorii daunelor, și nici venituri nejustificate pentru victimele daunelor.

Astfel, ținând cont de natura dreptului lezat, caracterul și gravitatea suferințelor suportate de Maria Țărnă, prima instanță just a ajuns la concluzia de a acorda reclamantei drept compensație morală suma de 3000 de lei, sumă ce reprezintă o satisfacție suficientă, echitabilă și nicidecum diminuată a prejudiciului moral cauzat în sensul art.41 al Convenției Europene pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale.

La 04 iunie 2021, Maria Țărnă, reprezentată de avocatul Serghei Mocanu, a depus cerere de recurs împotriva deciziei din 03 iunie 2021 a Curții de Apel Chișinău, solicitând admiterea recursului, casarea deciziei instanței de apel și a hotărârii primei instanțe în partea încasării prejudiciului moral, modificând cuantumul de la suma de 3000 de lei până la suma de 30000 de lei.

În motivarea recursului s-a invocat că, instanțele de judecată au interpretat și au aplicat greșit normele de drept material și nu s-au pronunțat motivat asupra tuturor circumstanțelor de fapt și de drept ale litigiului.

Respingerea parțială a cerințelor din cererea de chemare în judecata este total nemotivată prin norme materiale. Dreptul la un proces echitabil, garantat de art. 6 din Convenția Europeană pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale, prezumă dreptul la o hotărâre și decizie motivată, drept ignorat de către instanță.

Totodată, a menționat că, la stabilirea existenței prejudiciului moral, definit în doctrina dreptului și în jurisprudență ca orice atingere adusă uneia dintre prerogativele care constituie atributul personalității umane și care se manifestă prin suferința fizică sau morală, care le resimte victima, trebuie avute în vedere caracterul

și importanța valorilor nepatrimoniale lezate, situația personală a victimei, ținând cont de mediul social din care victima face parte, educația, cultura, standardul de moralitate, personalitatea și psihologia victimei, circumstanțele săvârșirii faptei, statutul social, etc. Fiind vorba de lezarea unor valori fără conținut economic și de protejarea unor drepturi care intră ca element al vieții private, în sfera art. 8 din Convenția pentru Apărarea Drepturilor Omului, dar și de valori apărate de Constituție și de legile naționale, existența prejudiciului este circumscrisă condiției aprecierii rezonabile, pe o bază echitabilă corespunzătoare a prejudiciului real și efectiv produs victimei.

În ceea ce privește proba prejudiciului moral, a precizat că, potrivit practicii CtEDO este suficientă proba faptei ilicite, urmând ca prejudiciul și raportul de cauzalitate să fie prezumate, instanțele urmând să deducă producerea prejudiciului moral din simpla existență a faptei ilicite de natură să producă un asemenea prejudiciu și a împrejurărilor în care a fost săvârșită, soluția fiind determinată de caracterul subiectiv, intern al prejudiciului moral, proba sa directă fiind practic imposibilă. Ca urmare, prejudiciu moral în suma solicitată ar constitui un remediu echitabil pentru suferințele pricinuite de către reprezentanții organului de urmărire penală care au comis o infracțiune de corupție.

Copia recursului declarat a fost expediată în adresa intimetei conform scrisorii de însoțire datate cu 15 iulie 2021 (f.d.204) și a fost restituită corespondența cu mențiunea „nereclamat” (f.d.206-207).

Referința la cererea de recurs, în temeiul art. 439 alin.(2) Cod de procedură civilă, până la data judecării cauzei în ordine de recurs, nu a parvenit.

În conformitate cu prevederile art. 434 alin.(1) Cod de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel.

Decizia instanței de apel a fost adoptată la 03 iunie 2021, iar cererea de recurs a fost depusă la 04 iunie 2021, ceea ce denotă că recursul este declarat în termen.

Examinând temeiurile recursului declarat de Maria Țărnă, reprezentată de avocatul Serghei Mocanu, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră recursul drept inadmisibil din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 432 alin. (1) Cod de procedură civilă, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Alineatele (2) și (3) ale aceluiași articol prevăd exhaustiv cazurile în care se consideră că normele de drept material sau de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat, iar alin. (4) stipulează că săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin.(3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a cauzei sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

În temeiul prevederilor art. 433 lit. a) Cod de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art.432 alin.(2), (3) și (4).

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de Maria Țărnă, reprezentată de avocatul Serghei Mocanu, nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin.(2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

Astfel, argumentele invocate în recursul declarat se referă la dezacordul părții recurente cu soluția pronunțată de către instanța de apel, însă nu relevă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei recurate.

Totodată, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține că recursul exercitat conform secțiunii II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia ei în fapt.

În acest context, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reiterează că procedura admisibilității constă în verificarea faptului, dacă motivele invocate în recurs se încadrează în cele prevăzute în art. 432 alin.(2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

În această ordine de idei, completul Colegiului precizează că, în contextul normelor procedurale din Secțiunea a II-a, Capitolul XXXVIII Cod de procedură civilă, instanța de recurs nu verifică modul de apreciere a probelor de către instanțele de fond și de apel. Forța atribuită unei probe sau alteia, coraportul dintre probe, suficiența probelor și concluziile făcute în urma probațiunii sunt în afara controlului instanței de recurs.

Prin prisma art. 432 alin.(4) Cod de procedură civilă, instanța de recurs poate interveni în materia probațiunii doar sub aspect procedural și anume dacă se invocă faptul că instanța de apel a apreciat în mod arbitrar probele, încălcând în mod flagrant regulile de apreciere a probelor stabilite în art. 130 Cod de procedură civilă, însă din recursul declarat nu rezultă argumentul privind încălcarea flagrantă a regulilor de apreciere a probelor.

În acest sens, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a relevat în jurisprudența sa constantă, rezultând din prevederile art. 6 § 1 al Convenției Europene pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, că nu se impune motivarea în detaliu a unei decizii prin care o instanță de recurs, întemeindu-se pe dispoziții legale specifice, respinge recursul declarat împotriva sentinței pronunțate de o instanță inferioară, ca fiind lipsit de șanse de succes (cauza Rebai și alții contra Franței, Comisia Europeană a Drepturilor Omului, 25 februarie 1995, nr.26561/1995).

În circumstanțele menționate, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a considera inadmisibil recursul declarat de Maria Țărnă, reprezentată de avocatul Serghei Mocanu.

În conformitate cu art. 433 lit. a), art. 440 alin. (1) Cod de procedură civilă, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e:

Se consideră inadmisibil recursul declarat de Maria Țarnă, reprezentată de avocatul Serghei Mocanu, împotriva deciziei din 03 iunie 2021 a Curții de Apel Chișinău.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

Svetlana Filincova

Judecătorii

Iurie Bejenaru

Galina Stratulat